

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**KPR lyssnar
på oss!**

Ett nätverk för dig som är intresserad av samhällsfrågor ur ett äldreperspektiv

Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt? Vad är skillnaden?
Socialstyrelsen förtydligar och reder ut begreppen.

Om fast vårdkontakt

En fast vårdkontakt är en person som ska hjälpa patienten i kontakterna med vården och som ska hjälpa till att samordna vårdens insatser. Det är inte samma sak som en fast läkarkontakt men en fast läkarkontakt kan också vara patientens fasta vårdkontakt.

En fast vårdkontakt innebär att patienten ska få en tydligt utpekad person som ska bistå och stödja patienten i kontakterna med vården. Kontakten ska hjälpa till att samordna vårdens insatser. Syftet med bestämmelsen är framförallt att stärka patientens ställning, men även att tydliggöra vårdens ansvar för samordning och kontinuitet.

När ska en fast vårdkontakt utses?

En fast vårdkontakt ska alltid utses om patienter begär det, oavsett om det anses behövt eller inte. På så sätt skapas en trygghet för patienten i form av att hans behov alltid blir styrande. Patientens önskemål om vem som ska bli den fasta vårdkontakten ska tillgodoses så långt som möjligt och patienten ska få vara delaktig i processen.

En fast vårdkontakt ska utses av en verksamhetschef om en patient begär det eller om det är nödvändigt för att tillgodose hans behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet. Patientens ska få information om möjligheten att få en fast vårdkontakt.

När en enhet i den regionfinansierade öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande i fråga om en patient, ska verksamhetschefen vid den enheten utse en fast vårdkontakt för patienten. Verksamhetschefen ska utse den fasta vårdkontakten innan patienten skrivs ut från den slutna vården. Om patienten redan har en fast vårdkontakt vid enheten, får denne fortsätta att vara patientens fasta vårdkontakt.

En verksamhetschef ska även ansvara för att det utses en legitimerad läkare som fast vårdkontakt för en patient med ett livshotande tillstånd. Det ska göras så snart som möjligt efter det att en behandlande läkare har konstaterat tillståndet.

Vem kan vara fast vårdkontakt och vad ska denna göra?

En fast vårdkontakt kan utses i alla verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård. Vem som bör utgöra patientens fasta vårdkontakt ska grundas på patientens medicinska och övriga behov och vilken kompetens som bäst kan tillgodose det behovet. En fast vårdkontakt kan vara någon ur hälso- och sjukvårdspersonalen, till exempel en läkare, sjuksköterska eller psykolog. Det kan också vara en mer administrativ funktion som koordinerar patientens vård.

En fast vårdkontakt bör kunna bistå patienterna i att samordna vårdens insatser, informera om vårdssituationen, förmedla kontakter med andra relevanta personer inom hälso- och sjukvården och vara kontaktperson för andra delar av hälso- och sjukvården och för socialtjänsten samt andra berörda myndigheter som exempelvis Försäkringskassan.

Eftersom vissa patienter har kontakter med flera olika delar av sjukvården, olika vårdgivare och vårdenheter samt olika huvudmän inom vården i form av både kommunal och regional hälso- och sjukvård, kan de patienterna få mer än en fast vårdkontakt. En fast vårdkontakt kan även utses i en annan region än patientens hemregion. De fasta vårdkontaktarna ska samverka och samordna vårdens insatser för en enskild patient. Samordning av insatser och förmedling av information med exempelvis andra myndigheter förutsätter dock samtycke från patienten och att allmänna bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt beaktas. Det är verksamhetschefen som har ansvaret för den fasta vårdkontakten, vilket innebär att vårdkontaktens ansvarsområde begränsas av verksamhetschefens.

Vilka skillnader och likheter finns det mellan fast läkarkontakt och fast vårdkontakt?

En fast läkarkontakt är inte samma sak som en fast vårdkontakt. Det finns dock inget som hindrar att den fasta läkarkontakten också är patientens fasta vårdkontakt.

Fast läkarkontakt och fast vårdkontakt har många likheter. Syftet med båda funktionerna är att skapa trygghet och kontinuitet. Båda har ett samordningsansvar för patienten. Det finns dock vissa tydliga skillnader. Fast läkarkontakt kan endast utses i primärvården till skillnad från fast vårdkontakt som kan utses i all hälso- och sjukvårdsverksamhet. En fast vårdkontakt behöver inte vara läkare.

Faktauppgifterna kommer från Socialstyrelsen, Kunskapsguiden.

Meddelandeblad nr 4/2021 från Socialstyrelsen ger ytterligare information.